

گاز در چهار فصلی که گذشت

گاز، سال‌های طولانی است که در میان خانواده‌ها، صنعتکاران و همه اقشار جامعه جا خوش کرده و همراه بهار و تابستان و یار پاییز و زمستان مردم شده است. هفته دولت، وقت خوشی است تا اقدام‌های شرکت ملی گاز را در چهار فصلی که گذشت مرور کنیم.

پاییز ۹۶

اجرای پروژه‌های کاهش سوزاندن گازهای مشعل در پارس جنوبی

فروردین ماه سال ۹۵ بود که خبر ثبت هجدهمین پروژه مکانیسم توسعه پاک (CDM) کشور در هیئت اجرایی سازمان ملل منتشر شد. این پروژه برای جمع‌آوری گازهای ارسالی به مشعل پالایشگاه گاز سرخون و قشم با حمایت شرکت ملی گاز ایران از سوی شرکت پالایش گاز سرخون و قشم و پژوهشگاه صنعت نفت اجرا شد تا گامی مهم در راه حفظ محیط زیست و صیانت از منابع طبیعی کشور برداشته شود. با اجرای این طرح، از سوختن بیش از ۳ میلیون مترمکعب گاز در سال و ۱۸۰۰ مترمکعب گاز شیرین در ساعت در مشعل پالایشگاه جلوگیری و منجر به دریافت سالانه ۴۸ هزار گواهی کاهش دی‌اکسیدکربن از سازمان ملل متحد و فروش آن در بازارهای جهانی شد.

اما سرخون و قشم، تنها پالایشگاهی نبود که در مسیر مدیریت گازهای همراه مشعل قرار گرفت. با توسعه این طرح، سایر پالایشگاه‌های گازی کشور نیز ملزم به اجرای آن شدند. گرچه در سال‌هایی کمی دورتر، شرر آتش در تاریکی شب، تماشای فضای پالایشگاه‌ها و اطراف آن را دلنشین‌تر می‌کرد، اما آنچه مهم بوده و هست، حفاظت همه‌جانبه از منابع طبیعی و محیط زیست است. در زمان احداث پالایشگاه‌ها و مجتمع‌های پتروشیمی، واحدی به نام مشعل در نظر گرفته می‌شود تا گازهای اضافی و گازهای تخلیه شده از واحدهای فرآیندی، در زمان به وجود آمدن شرایط اضطراری در شبکه مشعل سوزانده شوند.

هدف اصلی از طراحی این شبکه ایجاد امنیت و ایمنی برای واحدهای فرآیندی و کارکنان در برابر خطرات ناشی از افزایش فشار و شعله‌ور شدن گازهای پرفشار است، اما بر اثر سوزانده شدن گازها، مواد آلاینده محیط زیستی مانند NO_x ، SO_x و گازهای گلخانه‌ای از قبیل CO و CO_2 در اتمسفر

پراکنده می‌شود و مقادیر قابل توجهی از انرژی هدر می‌رود. با توجه به حجم بالای گازهای سوزانده شده در مشعل به‌خصوص در منطقه عسلویه، توجه به کاهش آن در این منطقه الزام بیشتری پیدا کرد.

از آنجا که حدود ۷۰ درصد گاز کشور از منطقه پارس جنوبی تامین می‌شود، سرانجام در شهریورماه پارسال، شرکت ملی نفت ایران و کنسرسیومی متشکل از شرکت SOFREGAZ فرانسه و شرکت صنعت سازه ثمین، برای جلوگیری از سوزاندن گازهای مشعل در پارس جنوبی، قراردادی به ارزش ۵۰۰ میلیون یورو امضا کردند تا مدیریت گازهای همراه مشعل در همه پالایشگاه‌های پارس جنوبی تسریع یابد.

مطابق اعلام شرکت ملی گاز، حجم گازهای ارسالی به مشعل در فازهای یک تا ۱۰ پارس جنوبی، از ۲ هزار و ۹۰۰ میلیون مترمکعب در سال ۷۸، به ۴۰۰ میلیون مترمکعب در سال ۹۵ رسید و در سال ۹۶ نیز با امضای قرارداد یادشده و اجرایی شدن آن از فصل پاییز، شتاب بیشتری گرفت.

رشد ۲۴ درصدی ذخیره‌سازی گاز در مخازن سراج و شوربچه

ذخیره‌سازی گاز، فرآیندی معمول در کشورهای دارنده میدان‌های گاز است تا با اجرای آن از پایداری گاز طبیعی و فرآورش شده اطمینان حاصل شود. ایران نیز دارای دو مخزن بزرگ ذخیره‌سازی گاز طبیعی در سراج است. بنا بر روال هر سال شرکت ملی گاز، از فروردین ماه تا پایان آبان ماه سال ۹۶، گاز فرآورش شده پالایشگاه‌های گازی از سراسر کشور از سوی شرکت انتقال گاز به سوی این دو مخزن ارسال و پس از ذخیره‌سازی، در فصل سرد سال (چهار ماه پایانی) استفاده شد. از آنجا که سال ۹۶، نخستین سال قطع کامل واردات گاز از ترکمنستان بود، ذخیره‌سازی گاز در این ۲ مخزن به همراه بهره‌مندی از خط انتقال گاز دامغان - کیاسر - ساری - نکا نقش موثری در پایداری گازرسانی به مناطق شمالی و مرکزی کشور داشت.

گازرسانی به بخش‌های خانگی، تجاری، صنعتی و نیروگاهی در پاییز ۹۶

گازرسانی فرآیندی است که به‌صورت سلسله‌وار به همه مراحل قبل از خود وابسته است. آن هنگام که گاز از میدان‌ها استخراج می‌شود، فرآورش گاز در پالایشگاه‌ها، انتقال آن و عبور از خطوط لوله و ایستگاه‌های تقویت و تقلیل فشار، آمادگی شرکت گاز هر استان برای دریافت گاز، شبکه‌گذاری، ایجاد انشعاب و سرانجام ارسال گاز به شبکه درون شهری و روستایی، همگی اقدام‌هایی هستند که در کنار هم گازرسانی به بخش‌های مختلف کشور را محقق می‌کنند.

افتتاح تاسیسات تقویت فشار گاز فرابند ۱۰، گازرسانی به مرتفع‌ترین شهر ایران یعنی شهر رینه لاریجان آمل از طریق سی‌ان‌جی، آغاز عملیات اجرایی طرح گازرسانی به نیروگاه چابهار از طریق سی‌ان‌جی و اختصاص بارانه انشعاب گاز به صنایع تا سقف ۲۴۰ میلیون تومان از جمله اقدام‌های مجموعه صنعت گاز کشور برای پیشرفت اجرای طرح‌های گازرسانی در سراسر ایران طی پاییز پارسال بود.

زمستان ۹۶